

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 2003

9 OCTOBRE 2003

Proposition de loi visant à supprimer l'article 1344septies du Code judiciaire relatif à la tentative de conciliation obligatoire en matière de baux à loyer

(Déposée par Mme Clotilde Nyssens et M. Christian Brotcorne)

DÉVELOPPEMENTS

L'article 1344septies du Code judiciaire a été introduit par l'article 375 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 (*Moniteur belge* du 31 décembre 2002).

Cet article dispose qu'«en matière de location de logements, les demandes principales concernant l'adaptation du loyer, le recouvrement des arriérés de loyers ou l'expulsion doivent obligatoirement être soumises au préalable au juge, conformément aux articles 731, alinéa 1er, 732 et 733. La demande écrite de conciliation est jointe au dossier de la procédure après que le greffier y a indiqué la date de dépôt. Si la demande est orale, le greffier en dresse un procès-verbal qui sera joint au dossier de la procédure.

«Si aucune conciliation n'intervient et qu'une partie souhaite porter sa demande au fond devant le juge, elle agit conformément aux dispositions du présent chapitre.

«La demande de conciliation introduite conformément aux alinéas précédents produit, quant aux délais impartis par la loi, les effets d'une citation à compter

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 2003

9 OKTOBER 2003

Wetsvoorstel dat ertoe strekt artikel 1344septies van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de verplichte poging tot minnelijke schikking inzake huurcontracten op te heffen

(Ingediend door mevrouw Clotilde Nyssens en de heer Christian Brotcorne)

TOELICHTING

Artikel 1344septies van het Gerechtelijk Wetboek werd ingevoegd bij artikel 375 van de programmawet (I) van 24 december 2002 (*Belgisch Staatsblad* van 31 december 2002).

Dat artikel bepaalt dat voor de huur van woningen de hoofdvorderingen inzake de aanpassing van de huurprijs of inzake de invordering van achterstallige huurgelden of inzake de uithuiszetting verplicht vooraf aan de rechter moeten worden voorgelegd overeenkomstig de artikelen 731, eerste lid, 732 en 733. Het schriftelijk verzoek om minnelijke schikking wordt aan het dossier van de rechtspleging toegevoegd nadat de griffier de datum van neerlegging erop heeft vermeld. Ingeval het verzoek mondeling wordt gedaan, maakt de griffier daarvan proces-verbaal op dat aan het dossier van de rechtspleging wordt toegevoegd.

Wanneer geen minnelijke schikking tot stand komt en een partij haar vordering ten gronde voor de rechter wenst te brengen, handelt zij overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.

Het verzoek om minnelijke schikking dat is ingediend overeenkomstig de voorafgaande leden heeft, wat de termijnen betreft die bij wet worden verleend,

du jour de son introduction, pour autant que, si les parties ne sont pas parvenues à une conciliation, la demande en droit soit introduite dans le mois de la date du procès-verbal constatant l'absence de conciliation.»

Lors des discussions sur la loi-programme, tant les associations de défense des propriétaires que les associations de défense des locataires ont souligné les risques de contre-productivité de cette mesure: «démarches dilatoires, allongement des délais, découragement de la partie la plus faible et accentuation de la défiance par rapport aux institutions judiciaires, durcissement des positions des bailleurs, méfiance accrue à l'égard des personnes les plus précarisées ...» (ASBL Solidarités nouvelles, 29 novembre 2002; voyez aussi la position du Syndicat national des propriétaires, 10 décembre 2002).

La pratique judiciaire montre déjà que cette convocation en conciliation obligatoire encombre inutilement les justices de paix et entraîne un rallongement inutile de la durée de la procédure.

Quant au fond, il ne nous semble pas opportun de rendre obligatoire une tentative de conciliation dans ces matières dès lors que les articles 731 à 734 du Code judiciaire donnent déjà la possibilité au bailleur et au preneur de s'adresser au juge de paix en vue d'une tentative de conciliation.

Cette faculté de conciliation nous semble préférable à une obligation de conciliation.

En effet, dans de nombreuses situations la tentative de conciliation est inutile (si la demande en principal a été précédée d'échange de courriers entre avocats, de tentative de conciliation par l'intermédiaire de l'avocat, de mises en demeure successives, etc. ...). Elle sera alors source de frais supplémentaires inutiles pour le demandeur.

En outre, cette obligation nous semble contradictoire avec l'article 30 de la loi relative aux baux commerciaux, qui stipule qu'avant d'intenter une action, le demandeur peut faire appeler le futur défendeur en conciliation. Il s'agit à nouveau d'une faculté et non d'une obligation.

Enfin, en matière d'expulsion, la loi prévoit que le CPAS du domicile ou de la résidence du preneur, prévenu d'une demande d'expulsion, a la faculté de négocier une solution amiable avec le bailleur.

de gevolgen van een dagvaarding vanaf de dag van zijn indiening, voorzover wanneer de partijen niet tot een schikking zijn gekomen, de vordering in rechte wordt ingeleid binnen een maand na de datum van het proces-verbaal waaruit de ontstentenis van schikking blijkt.

Bij de behandeling van de programmawet hebben zowel de syndicaten van eigenaars als de huurdersverenigingen erop gewezen dat die maatregel contraproductief dreigde te werken: vertragingstactiek, langere termijnen, het ontmoedigen van de zwakste partij, verregaand wantrouwen tegenover de rechtscolleges, hardere standpunten van de verhuurders, groter wantrouwen tegenover de zwaksten onder ons ... (VZW *Solidarités nouvelles*, 29 november 2002; cf. het standpunt van het Algemeen Eigenaarssyndicaat, 10 december 2002).

Uit de rechtspraak blijkt nu reeds dat die oproeping tot verplichte minnelijke schikking de vredege rechten nodeloos overbelast en de rechtspleging alleen maar rekt.

Wat de grond van de zaak betreft, lijkt het ons niet aangewezen een poging tot minnelijke schikking voor die materie verplicht te maken, aangezien de artikelen 731 tot 734 van het Gerechtelijk Wetboek verhuurder en huurder reeds de mogelijkheid bieden zich tot de vrederechter te wenden om tot een minnelijke schikking te komen.

Die mogelijkheid tot minnelijke schikking lijkt ons te verkiezen boven een verplichting tot minnelijke schikking.

In heel wat situaties is de poging tot minnelijke schikking immers overbodig (indien de hoofdvordering werd voorafgegaan door briefwisseling tussen advocaten, door een poging tot minnelijke schikking via de advocaat, door opeenvolgende ingebrekestellingen, ...). In dat geval veroorzaakt ze nodeloze extra kosten voor de eiser.

Bovendien lijkt die verplichting ons in strijd met artikel 30 van de handelshuurwet, dat bepaalt dat de eiser, alvorens een vordering in te stellen, de toekomstige verweerder tot minnelijke schikking kan doen oproepen. Opnieuw gaat het om een mogelijkheid en niet om een verplichting.

Wat de uithuiszetting betreft ten slotte, bepaalt de wet dat het OCMW van de woon- of verblijfplaats van de huurder, wanneer het op de hoogte wordt gebracht van een vordering tot uithuiszetting, met de verhuurder over een minnelijke oplossing kan onderhandelen.

Pour ces raisons, les auteurs estiment qu'il est préférable d'abroger l'article 1344*septies* du Code judiciaire, ainsi que l'article 376 de la loi-programme qui précise l'entrée en vigueur de l'article 1344*septies* précité.

Clotilde NYSENS.
Christian BROTCORNE

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution

Art. 2

L'article 1344*septies* du Code judiciaire, inséré par la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, est abrogé.

Art. 3

L'article 376 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 est abrogé.

14 juillet 2003.

Clotilde NYSENS.
Christian BROTCORNE.

Om die redenen menen de indieners dat het beter is artikel 1344*septies* van het Gerechtelijk Wetboek op te heffen, alsook artikel 376 van de programmawet, dat de inwerkingtreding bepaalt van bovenvermeld artikel 1344*septies*.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 1344*septies* van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd door de programmawet (I) van 24 december 2002, wordt opgeheven.

Art. 3

Artikel 376 van de programmawet (I) van 24 december 2002 wordt opgeheven.

14 juli 2003.